

КАДРОВІ ВИМОГИ
щодо забезпечення провадження освітньої
діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за рівнями вищої освіти			
	початковий рівень (короткий цикл)	перший (бакалаврський) рівень	другий (магістерський) рівень	третій (освітньо-науковий) рівень
Започаткування провадження освітньої діяльності				
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	+	+
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, з них одна особа, що має науковий ступінь або вчене звання	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):				
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	+	
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю				+
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	+	+

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за рівнями вищої освіти			
	початковий рівень (короткий цикл)	перший (бакалаврський) рівень	другий (магістерський) рівень	третій (освітньо-науковий) рівень

Провадження освітньої діяльності

4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	25	50	50	80
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора		10	25	
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання				50

5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):

1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			15	50
2) практичної роботи за фахом	10	10		

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за рівнями вищої освіти			
	початковий рівень (короткий цикл)	перший (бакалаврський) рівень	другий (магістерський) рівень	третій (освітньо-науковий) рівень
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—19 пункту 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	підпункти 1—12 пункту 5 приміток
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:				
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням				+
2) з науковим ступенем та вченим званням			+	
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+		
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	+	+

Примітки: 1. Відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років, або проходженням відповідного науково-педагогічного стажування тривалістю не менше шести місяців та наявністю трьох одноосібних публікацій з цієї навчальної дисципліни у рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України, або виданого підручника чи навчального посібника з цієї навчальної дисципліни згідно з вимогами МОН.

2. Під час розрахунку показників, визначених у підпунктах 1 і 2 пункту 4 для спеціальностей галузей знань 01 “Освіта”, 02 “Культура і мистецтво”, 19 “Архітектура та будівництво”, звання “народний артист”, “народний художник”, “народний архітектор”, “заслужений тренер” прирівнюються до вченого звання професора, звання “заслужений артист”, “заслужений художник”, “заслужений архітектор”,

“заслужений майстер спорту”, “заслужений майстер народної творчості України” — вченого звання доцента.

3. У підпункті 2 пункту 4 до докторів наук прирівнюються науково-педагогічні працівники з науковим ступенем доктора філософії (кандидата наук) за умов наявності у них п'яти статей у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН.

4. У пункті 5:

визнаним професіоналом з досвідом дослідницької роботи за фахом вважається науково-педагогічний (науковий) працівник, який має не менше десяти років стажу наукової роботи на посадах, що відповідають або є спорідненими за змістом відповідній навчальній дисципліні;

визнаним професіоналом з досвідом управлінської роботи за фахом вважається науково-педагогічний (науковий) працівник, який має не менше десяти років стажу роботи на посадах керівників (заступників керівників) підприємств (організацій та установ), їх підрозділів, які передбачають безпосереднє керівництво працівниками, які виконують роботу за професіями, що відповідають або є спорідненими за змістом відповідній навчальній дисципліні;

визнаним професіоналом з досвідом інноваційної роботи за фахом вважається науково-педагогічний (науковий) працівник, який має не менше десяти років стажу роботи, спрямованої на створення об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем, раціоналізаторських пропозицій, сортів рослин, порід тварин, наукових відкриттів, комп'ютерних програм, компіляції даних (баз даних), їх використання і комерціалізацію;

визнаним професіоналом з досвідом творчої роботи за фахом вважається науково-педагогічний (науковий) працівник, який має не менше десяти років стажу роботи, спрямованої на створення об'єктів права інтелектуальної власності (літературний твір, переклад літературного твору, твори живопису, декоративно-ужиткового мистецтва, архітектури, скульптурний, графічний, фотографічний твір, твір дизайну, музичний твір, аудіо- та відеотвори, передачі (програми) організацій мовлення, медіатвір, сценічна постановка, кінотвір, анімаційний твір, аранжування твору, рекламний твір), їх використання і комерціалізацію;

визнаним професіоналом з досвідом практичної роботи за фахом вважається науково-педагогічний (педагогічний) працівник, який має не менше десяти років стажу трудової діяльності за основним місцем роботи за професіями, що відповідають або є спорідненими за змістом відповідній навчальній дисципліні. До цього стажу включається також робота на посадах керівників (заступників керівників) підприємств (організацій та установ), їх підрозділів, яка передбачає безпосереднє керівництво працівниками, які виконують роботу за професіями, що відповідають або є спорідненими за змістом відповідній навчальній дисципліні.

5. У пункті 6 для визначення рівня наукової та професійної активності науково-педагогічного (наукового) працівника використовуються такі показники:

1) наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН;

2) наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або патентів загальною кількістю п'ять досягнень;

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або вченою радою закладу освіти, або монографії (у разі співавторства — з фіксованим власним внеском);

- 4) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;
- 5) участь у міжнародному науковому проєкті/залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”;
- 6) проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;
- 7) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;
- 8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;
- 9) керівництво студентом, який зайняв призове місце, або робота у складі організаційного комітету/журі/апеляційної комісії Міжнародної студентської олімпіади/II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт)/III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів/II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук; керівництво студентом, який став призером Олімпійських, Паралімпійських ігор, Всесвітньої та Всеукраїнської Універсиади, чемпіонату світу, Європи, Європейських ігор, етапів Кубка світу та Європи, чемпіонату України; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;
- 10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/факультету/відділення (наукової установи)/інституту/філії/кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи)/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника;
- 11) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради;
- 12) присудження наукового ступеня доктора наук або присвоєння вченого звання професора;
- 13) наявність авторських свідоцтв та/або патентів загальною кількістю два досягнення;
- 14) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання/конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування;
- 15) присудження наукового ступеня доктора філософії або присвоєння вченого звання доцента, або отримання документа про другу вищу освіту;
- 16) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади

(Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою, або виконання обов'язків куратора групи; керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту;

17) організація студентської громадської (волонтерської) діяльності, яка має професійне спрямування;

18) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю три публікації;

19) поєднання науково-педагогічної роботи та практичної фахової діяльності.

Під час визначення рівня наукової та професійної активності науково-педагогічного (наукового) працівника можуть зараховуватися здобутки за попередніми місцями роботи, п'ятирічний строк може продовжуватися на час перерви в роботі з об'єктивних причин (відпустки у зв'язку з пологами та для догляду за дитиною, призов/мобілізація на військову службу, тривала хвороба тощо). Для викладачів — випускників вищих закладів освіти такі вимоги розраховуються пропорційно стажу їх науково-педагогічної (наукової) роботи; до викладачів із стажем науково-педагогічної (наукової) роботи до двох років зазначені вимоги не застосовуються.

6. Ліцензіат забезпечує виконання вимог, передбачених у:

пунктах 4 і 5, — вперше за результатами виконання освітньої програми, далі — постійно під час виконання освітньої програми;

пунктах 6—8, — постійно під час виконання освітньої програми.

7. Заклад освіти забезпечує проведення для іноземців та осіб без громадянства, які в'їжджають в Україну з метою навчання, тестових випробувань на знання ними української мови або іншої мови, яка використовується в освітньому процесі.

Науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які забезпечують провадження освітньої діяльності іншою, крім української та російської, мовою, повинні мати сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) або кваліфікаційні документи, пов'язані з використанням іноземної мови.